

ELS CERTIFICATS MÈDICS, UN TRÀMIT BUROCRÀTIC

Centenars de milions per una firma

Els certificats mèdics han esdevingut un negoci que mou molts milions, només per un paper i una firma

Josep-Ramon Lluç

Com cada any, quan arriba setembre, a la clientela habitual de les cues en els ambulatoris de l'Insalud —vells, pensionistes i senyores que hi van per renovar la medicació— s'afegeix cada temporada un altre grup ben definit. Mares amb xiquets de totes les edats i estudiants de COU i dels primers cursos de facultat esperen pacientment el torn en la cua, amb l'esperança que el facultatiu que tenen assignat en la cartilla els vulga firmar el certificat mèdic oficial, un tràmit burocràtic més sistemàticament exigít per a poder matricular-se. I així, a les trenta o quaranta persones que el metge ha d'atendre i ha d'examinar quotidianament cal sumar, durant els mesos anteriors a les matriculacions, els milers de beneficiaris de la seguretat social que necessiten una firma en aquest paper oficial.

Preocupats per la incidència que aquest tema tenia en la població, la junta directiva de l'Associació Ciutadana per a la Defensa i la Promoció de la Salut del País Valencià (Acdesa-PV), l'octubre de l'any passat, va encarregar a un grup de treball de l'associació (format per un metge generalista, un mestre, un pediatre i un advocat) que estudiassen diversos aspectes relacionats amb els problemes que plantegen actualment els certificats mèdics oficials i que en fessen un informe amb les conclusions.

Els aspectes més importants d'aquesta investigació eren l'estudi de l'obligatorietat legal a l'hora de presentar aquest certificat per a poder matricular-se cada curs, com

també la utilitat, l'estudi de la pràctica habitual de l'expedició pels metges i, finalment, la determinació de la legalitat o la il·legalitat del pagament d'aquest servei en els ambulatoris de l'Insalud, i de l'obligatorietat o no dels metges a realitzar-los.

L'informe va ser aprovat per la junta directiva d'Acdesa-PV, el passat mes de juny i aviat serà tramès als

questes passades a un grup de metges, es pot afirmar que la major part dels certificats mèdics ordinaris són firmats «de visu» o sense realitzar cap tipus de revisió mèdica. En tot cas, els metges solen tenir la precaució de preguntar al xiquet (o a la seua mare, en el cas —freqüent— que el fill no hi vaja) si *es troba bé*. Molts metges consideren la firma del certificat com un tràmit burocràtic i, en tot cas, diuen que *en alguns casos és important*. De tota manera, consideren que quasi ningú no realitza (tret dels casos especials en què els símptomes són evidents) cap tipus de proves per a detectar malalties infecto-contagioses.

De tot això, l'informe d'Acdesa dedueix que, en la pràctica, el certificat ha perdut el valor original de permetre l'aïllament de malalts infecciosos i, en conseqüència, tota justificació per a ser exigít, encara, a l'hora de la matriculació.

Segons ha confirmat a EL TEMPS un membre de la junta directiva d'Acdesa, l'interés per remoure aquest tema va sorgir davant la manca d'informació i les queixes que els van arribar d'algunes persones perquè alguns metges en els ambulatoris cobraven la firma i uns altres es negaven a lliurar-los.

consellers d'Educació i de Sanitat, que són els responsables últims en tot aquest assumpte.

Entre les conclusions que recull l'informe destaca, en primer lloc, la consideració que l'exigència del certificat mèdic amb caràcter general a tota la població escolar —siga o no siga per a poder matricular-se— és un requisit caduc i basat en una concepció arcaïtzant de la salut i de la malaltia.

Pel que fa a la manera de realitzar els reconeixements, a partir de les en-

JORDI VICENT

Col·legi de Metges de València. Baix, un centre de reconeixement mèdic als conductors.

JORDI VICENT

Pel que fa el primer aspecte, l'estat jurídic de la Seguretat Social (decret 3.160/1966 de 23 de desembre) considera com a *falta greu* el cobrament d'honoraris a les persones adscrites a la Seguretat Social i, per tant, és to-

talment il·legal el fet que un metge cobre qualsevol quantitat a un beneficiari per firmar-li un certificat mèdic. D'altra banda, però, entre les prestacions de la Seguretat Social no hi ha l'expedició d'aquests papers d'ús privat.

Siga com siga, segons consta en la memòria d'activitats del Col·legi de Metges de València de l'any 1984, els ingressos que aquesta entitat corporativa va obtenir per la venda dels impresos oficials de certificats mèdics ordinaris de conductors, etc., van pujar a 96.567.250 pessetes. Per contra, les quotes que paguen tots els metges en exercici al Col·legi pujaren a 62.090 milions. La primera conclusió que se'n desprèn és que les despeses de l'entitat corporativa són eixugades, en la major part, pels ingressos en concepte de certificats mèdics, que són, segons denuncia Acdesa, una taxa més sobre la població, un impost indirecte que grava un determinat servei.

Segons el doctor Montoya, sots-secretari del Col·legi de Metges de València, actualment, els metges adscrits a l'Insalud no actuen d'una manera homogènia respecte a aquest tema i, així, hi ha des dels que cobren una quantitat (generalment de tres-centes pessetes) per signar els certificats ordinaris en la Seguretat Social fins als que es neguen del tot a fer-ho, passant pels que aconsellen al pacient que passe per la consulta priva-

da (i en aquest cas li cobren el preu de la visita) o els metges que els signen sense posar cap entrebanc i sense cobrar res.

L'altre conflicte que suscita el tema dels certificats mèdics oficials és l'econòmic. Segons un informe jurídic realitzat a petició del president del Col·legi de Metges de València, aquestes entitats corporatives integrades en l'Organització Mèdica Col·legial —OMC—, que presideix el doctor Ramiro Rivera, tenen la facultat d'emetre certificats i de fixar-ne els preus (reial decret 1018/de 19 de maig de 1980, que aprova els Estatuts Generals de l'OMC i del Consejo General de Colegios Oficiales de Médicos).

Potser basant-se en aquesta facultat, l'OMC, al febrer del 83, va pujar el preu dels impresos dels certificats mèdics oficials per a conductors, de 300 a 700 pessetes, i aquest augment es va traduir en més de 700 milions de pessetes d'ingressos en un any. Davant aquest augment de preu, l'administració va demanar un informe al Consell d'Estat, el qual va determinar que la pujada de les tarifes era il·legal i que l'OMC no podia establir-ne lliurement els preus.

El tema ha quedat penjat durant molts mesos. D'aleshores ençà, hi ha hagut la discussió de la Llei de Sanitat entre el PSOE i l'oposició conservadora. La hipòtesi que es baralla és que el tema dels preus dels certificats i del dret dels col·legis de metges a establir-los ha estat utilitzat pels uns i els altres com una arma de pressió per traure'n profit.

Si vosté vol traure's el carnet de conduir, renovar-lo o té un fill que li ha demanat un motocicleta, haurà d'anar forçosament a parar a un dels centenars de centres especialitzats en la realització de les proves mèdiques i de l'expedició dels certificats mèdics per a conductors.

En 20 o 30 minuts (com a màxim) li comprovaran la pressió, li faran una anàlisi de l'estat de la vista i de l'oïda, etc. I, en cas que vulga obtenir un certificat de les classes C, D i E, un test psicotècnic. Per tot això li cobraran unes 2.100 pessetes (més l'ITE) de les quals el centre de reconeixement s'emporta 1.400 i, el Col·legi de Metges, 700 (el preu de l'imprès oficial).

¿S'imaginen la quantitat de certificats d'aquest tipus que es fan cada any a tot l'estat? De gener a maig d'enguany, només en les comarques adscrites al Col·legi de València,

Promoció de la salut

Un dret de tots els ciutadans

L'Associació Ciutadana per a la Defensa i Promoció de la Salut del País Valencià (Acdesa-PV) és una entitat ciutadana que va nàixer l'any 81 amb l'objectiu de formar un grup d'opinió i d'acció per a la defensa i la promoció de la salut de tota la població del País Valencià, i que té com a objectiu fonamental l'exigència i l'enfortiment de l'acció de l'estat en el reconeixement i la garantia del dret a la salut de tots els ciutadans.

Entre les activitats que realitzen hi ha la denúncia i l'oposició als actes que siguin una agressió a la salut, l'organització d'activitats en defensa de la salut i la publicació de fullets, llibres i articles amb aquest fi.

L'Acdesa-PV compta en l'actualitat amb prop de cinc-cents socis de tot el País Valencià. Són —com ells diuen— gent a peu, assalariats i professionals de tota mena, units per les accions que realitzen.

JORDI VICENT

Uns certificats que mouen massa interessos.

s'han fet 58.418 certificats mèdics per a conductors, els quals, traduïts en pessetes, signifiquen més de 122 milions, dels quals prop de 41 aniran a parar al Col·legi de Metges.

En els departaments d'inspecció sanitària de totes les comunitats au-

tònomes arriben amb una certa freqüència denúncies referides a pràctiques de captació de clients per a aquests centres de reconeixement, que no estan gens d'acord amb el codi de deontologia mèdica. Regals (clauers, adhesius, etc), la promesa de no tenir cap problema a l'hora de l'examen mèdic han estat freqüents davant la porta d'aquests centres. A València, concretament al carrer de Mora de Rubiols, al costat de la Xefatura de Tràfic, hi ha tres d'aquests centres que es reparteixen l'abundosa clientela que s'hi concentra.

Alguns d'aquests establiments durant l'any 84 van comprar al CMV entre 9.000 i 15.000 certificats mèdics. Si calculen una mitja de 8 hores de treball, cinc dies a la setmana, en alguns d'aquests centres cada reconeixement no pot durar més de 6 minuts, i en tan poc de temps és difícil de detectar la presència d'algunes malalties que són perilloses per al conductor i per als restants ciutadans.

Els responsables de la inspecció d'aquests centres troben que el problema principal que es planteja és el de la independència professional dels

metges i els psicòlegs que fan les proves als futurs conductors. Cal pensar que són empreses privades la finalitat de les quals és, evidentment, guanyar diners. No ens hem d'esglaïar si per les carreteres va gent que mai no hauria d'agafar un vehicle, perquè no té les condicions físiques ni psíquiques que cal.

En realitat, es pot parlar d'una connivència entre determinades autoescoles i certs centres de reconeixement mèdic per a conductors, la qual cosa provoca que alguns centres no puguin atendre amb tota garantia els conductors per manca material de temps i que uns altres hagen hagut de tancar perquè ningú no hi anava.

Aquest tema és competència de la Conselleria de Sanitat i, en el cas del País Valencià, s'exigeix una sèrie d'aparells que els centres han de tenir: càmera insonoritzada, campímetre de cúpula, aparell de tensió, dinamòmetre, ortodipo, oftalmoscopi, otoscopi, etc, a més d'un ordinador per als tests psicotècnics. Si tenim en compte que tot aquest material pot costar uns quatre o cinc milions de pessetes, no és estrany que determinats centres se n'isquen de les normes per tal de captar clients. □

LEWIS CARROLL
Albtra a través de l'espill
Traducció d' Amadeu Vianna
Mínima de butxaca, 17

FRANCESC TRABAL
De cara a la paret
Mínima de butxaca, 16

Poesia eròtica i pornogràfica
catalogana del segle XVII
Sene gran, 9

OLIM MONZO
L'illa de Maians
Mínima de butxaca, 18

JORDI CORNUDELLA
Feli enès
Poesia dels Quaderns Crema, 17

FERRAN TORRENT
Penja el guants, Butxama
Mínima de butxaca, 19

J.V. FOIX
Obra poètica
Volums aparellats:
Gertrudis
KRTU
Onze Nadals i un cap d'any
Sol, i de dol

EDICIONS DELS QUADERNS CREMA

E. Valls i Taberner, 8 - 08006 Barcelona
Tels. (93) 212 87 66 - 212 38 08

